

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

Περὶ Κωμωδίας.

- » Ἐγὼ δ' Ἄσοις ἄδιον καὶ
 » Χθονὶ Γυῖα καλύψαι —
 » μ', αἰνέων αἰνητὰ Μομ —
 » φάν δ' ἐπιπείρων Ἄλιτροῖς.

Πίνδαρος ἐν Η'. Νεμέων.

Τὶ ἐστὶ Κωμωδία.

Καὶ ἡ Κωμωδία τελείας Πράξεως εἶναι Μίμησις· πλὴν ὄχι τῶν σπουδαιότερων, καὶ βελτιόνων, καθὼς ἡ Τραγωδία, ἀλλὰ τῶν χειρόνων, καὶ φαύλων· δὲν παρασκευάζει Φόβον, καὶ Δύπην, ἀλλὰ Γέλωτα, καὶ Εὐτραπελίαν κατὰ τὸ ἐναντίον τῆς Τραγωδίας· καὶ μιμῆται καὶ Λόγους, καὶ Ἥθη, καὶ Πράξεις, καὶ Πάθη Ἀνθρώπων ἐκ πάσης Τάξεως καὶ παντὸς Ἐπαγγέλματος· τὰ πάντα κατὰ τὸ Γελοῖον μετασκευάζουσα, καὶ εἰδοποιούσα.

Ὀνομασία, Εὐρέσεις, καὶ Μεταβολαὶ αὐτῆς.

Ὁ Τρόπος τῆς Εὐρέσεώς της ἄφησεν εἰς αὐτὴν καὶ τὸ Ὄνομα· ἐπειδὴ τὰ πάλαι οἱ Πλούσιοι, καὶ Δυνατοὶ, τῶν Ἀθηνῶν ἐξερχόμενοι ἠδίκουν τοὺς κατὰ τὰς πέριξ Κώμας οἰκούντας Γεωργούς, οἱ ὅποιοι ἐκδικούμενοι, καὶ βουλόμενοι ἅμα νὰ ἐμποδίσωσι τὸ Κακὸν, εἰσῆρχοντο Νυκτὸς εἰς τὴν Πόλιν, καὶ περιερχόμενοι τὰς Ὀδοὺς, καὶ τοὺς Στενωπούς, ὁπότεν οἱ Πολῖται ἐκοιμῶντο, καὶ ἦσαν εἰς τοὺς Οἴκους των ἠρεμοῦντες, μεγαλοφώνως, καὶ μετ' ὤδῃς ἐφανεύωναν τὸν Ἀδικούντα, τὴν Φυλὴν, καὶ τὴν Πράξιν τῆς Ἀδικίας του· καὶ οὕτως ἐκεῖνος εἰς

πολλοὺς γινώσκων, ἐξητάζετο μεθ' Ἡμέραν, κατηχη-
 νετο, καὶ ἐσωφρονίζετο. Καὶ αὐτὴ ἡ Πράξις τῶν ἀδικουμένων
 Γεωργῶν, Κωμωδία ἐπωνομάσθη ἀπὸ τοῦ Κώμη, τοῦ σημα-
 νουτος τὴν Κώμην, καὶ τὸν Στενωπὸν, ἢ ἀπὸ τοῦ Κῶμα, τοῦ
 δηλοῦντος τὸν ὕπνον, καὶ τοῦ ὤδῃ, καὶ ἔμεινε τὸ Ὄνομα καὶ
 μετέπειτα, ὁπότεν διὰ τὸ νὰ ἐφάνη τοῦτο χρήσιμον εἰς τὴν
 Πόλιν ἐδόθη Ἄδεια νὰ κωμωδῶνται οἱ Κακοποιοὶ εἰς τὴν Ἀ-
 γορίαν παρρησίᾳ· καὶ ἐτάχθησάν καὶ Ποιηταὶ νὰ κωμωδῶσι
 ἐλευθέρως τὰ Σφάλματα καθ' ἑαυτοῦς.

Οὕτω μὲν συνέση τῆς Κωμωδίας τὸ Ἐπιτήδευμα εἰς τὴν
 Ἀττικὴν κατὰ πρῶτον, καὶ ἐκ τοιαύτης Περιστάσεως ἔλαβε τὴν
 Προσηγορίαν του. Πρῶτος δὲ ἀπὸ τῶν τεταγμένους Ποιητῶν εἰς
 τοῦτο τὸ Ἐπιτήδευμα λέγεται νὰ συνέσησε τὴν Κωμωδίαν εἰς
 τρόπον Δραματικόν, καὶ νὰ εἰσέφερε Πρῶτωπα συνδιαλεγόμενα,
 ὁ Ἀθηναῖος Σανυυρίων, ἢ κατ' ἄλλους Σουσαρίων λεγόμενος.
 πλὴν ἀτελῶς, καὶ ἀτάκτως, καὶ μόνον ὅσον νὰ παρασκευάζω-
 σι Γέλωτα, παριστάνοντα τὰς Πράξεις τῶν Κακοποιῶν μὲ ἀί-
 σχροῦν τινα Τρόπον, καὶ καταγέλασον· καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Κα-
 τάστασιν ἔμεινε ἕως εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Κρατίου· αὐτὸς δὲ
 τὴν ἐδιόρθωσε πρὸς τὸ εὐτακτώτερον, καὶ τεχνικώτερον· συνέ-
 τεμε τὰ Πρόσωπα· ἤνωσε καὶ τὸ Ὀφείλιμον με τοὺς Χαρακτηρι-
 σμούς της, καὶ τὴν κατέσησε Σωφρονιστήριον τῶν Ἀτάκτων, καὶ
 Κακοβίων, καὶ πολλὰ Ἐπωφελῆ εἰς τὸ Πολίτευμα· ὁ δὲ Ἀ-
 ρισοφάνης μετ' αὐτὸν καὶ πρὸς τὸ τελειότερον κατὰ πάντα τὴν
 ἐμεθόδευσεν, καὶ σχεδὸν ὡς Τύπον εἰς τοὺς μετέπειτα τὴν κα-
 τέλιπεν.

Ἐλαβε δὲ τρεῖς Μεταβολὰς ἡ Κωμωδία μετὰ τὴν Σύστασιν
 της· καὶ διὰ ταύτας ἄλλη λέγεται Παλαιά, ἄλλη Νέα, καὶ
 ἄλλη Μέση. Καὶ Παλαιά μὲν λέγεται ἡ συνακμάσασα μετὰ τὴν
 Δημοκρατίαν τῶν Ἀθηναίων· τότε ὁ Δῆμος Ἀυτοκράτωρ ὢν,